

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vracajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Brez naslova.

(Iz sodniških krovov.)

11. novembra 1884.

Zadnjikrat nam je tedaj državno pravdništvo zaplenilo naš članek, ugonobilo nam besedo ter pokopal naše misli v večni grob, prav po pesnikovem izreku: „glas ti zapre besedij, z rok ti potegue pero“. „Sodnija in pravdinja sti sestri,“ smo dejali mi; državno pravdništvo pa se je tudi naučilo nekaj iz našega ljubljence Preširna, ter nam, prečitavši naš članek: „Sodnija in slovenščina“, odgovorilo: „Ni bila deklira taka za me.“

Mi mislimo, da je človek sodniškega stanu, tedaj omikan mož, v stanu izven urada kako besedo črniti, katero bi zamogla državna pravdinja v svojem uradu prenašati, če ni posebno razvajena. Kaj se če! Sic fata tulerunt; državna pravdinja ima v rokah merilo, in s kojim meri svobodno, objektivno in subjektivno kritiko. Vender velečenjeni gosp. državni pravnik v beleg Ljubljani! Oprostite nam našo držnost; mi bi želeli, da boste Vi nekdaj pred našim bodočim kulturnim in literarnim historikom, če nam bode mila usoda katerega naklonila, tudi tako uspešno, tako sijajno zmagovali, kakor dan danes zmagujete pred tiskovnim sodiščem v Ljubljani; mi bi se veselili, da si boste tam ravno toliko lavorik nabrali, kakor tukaj. Do zdaj pa smo toli skeptični, da dvomimo, ali bo vas tam pred tistem tribunalom zadela taka sreča kakor tukaj. Vederemo. Vam pa, gospod urednik, človek tudi težko odpusti; mi vam lahko očitamo, da ste vi, opustivši prošnjo za delegovanje druge nadsodnije za presojo našega članka, pomagali pokopati naše duševno dete ter pribijati žbleje v rakev, v kojo je bilo položeno. Kardinalna formula vsega pravosodstva vam vender ni neznana; glasi se: $\frac{j}{p : p}$ to je: nad črto: sodnik (judex); pod črto: stranke (partes). Sodnik naj ne prestopi pod črto, stranke ne nad črto; nemo judex in propria causa. Mi smo ocenjevali in kritikovali ukaz Graške nadsodnije predsedstva; tedaj dete gosp. vit. Wasserja je bilo pod črto, nad črto pa gosp. vit. Wasser secundo loco, primo loco pa sodniki ki so od njega odvisni. Da

taki sodniki ne morejo detetu veliko škodovati, ni težko uvideti; saj je kri njihove krvi, meso njihovega mesa. Ne bi tedaj moglo veliko škodovati, če bi si bili izbrali za presojo našega članka take ljudi, ki bi ne bili čisto nič z detetom v žlahti; če pa takih ni, pa vsaj druge, ki neso v tako bližnjem kolenu sorodni z detetom. Tolažilo bi nas, če druga zaseba ne bi imela ta prošnja, vsaj to, da gospoda v Gradci in na Dunaji zvedo, v kakem svetu zablišče njihove naredbe, ko dospejo v nižavo prve instance. Hvale Bogu, da smo še samski, da nam je očetovska žalost, očetovska radost neznana; sicer bi zaplakali na gomili našega članka; zdaj pa smo mirni; „solz v nobenem ni očesi“; naj v miru počiva. R. I. P.

Danes pa hočemo vzeti drugo žveglo v usta, dasi tudi vi gosp. urednik nas neste spodbujali, kakor prijatelji tarnajočega godca:

„Le gosti spet skusi in bodi vesel“, ter zapiskati prav piano, prav melodijozno, da nas bo draga sestrica rajša poslušala; če jo pripravimo k spancu, zaradi tega ne bo konec sveta.

Deželna nadsodnija v Gradci je druga instanca za civilna pravde, deželna sodnija v Ljubljani druga instanca v postopanji zaradi prestopkov. Prva je začela po jezikovni naredbi od 18. aprila 1882 v tistih slučajih, kjer se je cela obravnava vršila v slovenskem jeziku in kjer je tudi okrajna sodnija izdala svojo razsodbo v tem jeziku, zauzavati podredjenim sodnjam, da morajo njeni (druge instance) razsodbo bodi si, da ta reši spelacijo, rekurz ali kako drugo pritožbo stranke, intimovati utrakovistično t. j. v nemškem in slovenskem jeziku; v tistih slučajih pa, kjer se obravnava, če tudi sta obe stranki slovenski, vrši v nemškem jeziku in kjer sodnija prve instance izda dosledno tudi nemško razsodbo, se seveda tako naročilo glede utrakovističnega intimovanja više razsodbe ne nahaja. — Deželna kot prizivna sodnija v Ljubljani, to je druga instanca za kazensko-prestopne obravnave in razsodbe okrajnih sodišč pa konsekventno pošilja svoje prizivne razsodbe samo v nemškem jeziku in tudi v tistih slučajih, kjer je prva sodnija celo obravnava vršila in zabeležila samo v slovenskem jeziku in kjer je tudi razsodbo izdala samo v slovenskem jeziku, ne

zauzakuje podredjeni sodniji, naj imtimume prizivno razsodbo v obeh jezikih. — Postavo se tedaj v Gradci drugače interpretuje in drugače uporablja nego v Ljubljani; vprašanje pa je, kdo ima prav? Deželna sodnija v Ljubljani ali deželna nadsodnija v Gradci?

Če prva tolmači in izvaja prav in pristno postavo, se mora druga nahajati v zmoti in vice versa. Tertium non datur. Lahko bi se tedaj potkalo v Ljubljani in v Gradci: „erkläre mir Graf Oerendorf diesen Zwiespalt der Natur“.

Glede nadsodnije v Gradci bi se dalo lahko navidezno trditi, da ta oblast ne občuje s strankami direktno in neposredno nego samo s svojo podredjenjo sodnijo. Tej razloži ona svoje mnenje glede dotične pravdne reči, ta pa mora potem intimovati to mnenje strankam. Notranji uradni jezik mej posamežnimi oblastmi je nemščina in tedaj je nadsodnija opravičena, če svoje ukrepe naznanja podredjeni oblasti v nemščini ter ji naročuje, jih utrakovistično intimovati strankam.

Mi nesmo tega mnenja, da nadsodnija ne občuje direktno s strankami; kajti če bi nadsodnija samo s svojo podredjenjo sodnijo občevala, potem bi bilo dosledno, da nadsodnija ne sklene lastne razsodbe, nego da samo podredjeni sodniji naroči: spremeni ti svojo razsodbo na tak ali jednak način. Tega pa nikdar ne stori, nego ona lastno bistveno sodbo sklene ter začne svojo sodbo z isto formulom, kakor prva namreč: V imenu Nj. Veličanstva ko bi ne bila nadsodnija v nobeni direktni zvezi s stranko, potem bi morala konsekventno ta formula odpasti in nadsodnija bi naročevala brez vsake formule svoje ukaze podredjeni oblasti.

Nasprotno pa bi prva instanca vsekdar, predno sklene kako razsodbo, morala se obrniti na nadsodnijo ter jo prašati za „en dober svet“, kako naj stvar reši. Ta bi jej pošepnila na uho, kako misli in ona bi potem razglasila rešitev stranki. Tak bi bil vsaj jedino umestni poslovni red, če bi bilo ono mnenje resnično in pravo; ob jednem pa bi bila prva instanca degradovana, tako da bi nikdar ne smela lastnega samostojnega mnenja imeti. Bila bi samo eksekutivni organ nadsodnije, samo legat (sprachrohr) druge instance.

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Prvi del,

II.

(Dalje.)

V sobi je bilo ticho; samo mirno in jednakomerno je dihalo Katija, ura je tiktakala poleg nje, jaz sem se obračala in šepetal besede, ali sem se pa križala in poljubovala križ na vratu. Duri so bile zaprte, predoknice so zakrivale okna le kaka muha ali komar je letal in brenčal v kakem kotu. Najrajsi bi bila videla, da bi mi nikdar ne bilo treba iti iz te sobe, da bi nikdar ne bilo jutro, ter bi nikdar se razletelo to duševno ozračje, ki me je obdajalo. Zdalo se mi je, da so moje sanje, misli in molitve — živa bitja, ki tu v mraku žive pri meni, letajo okrog moje postelje in plavajo nad menoj. Vsaka misel je bila njegova misel, vsako čuvstvo — njegovo čuvstvo. Tedaj še nesem vedela, da je to ljubezen, misila sem, da to mora biti, da se mi zastonj daje to čustvo.

III.

Nekega dopoludne ob žetvi še smo s Katijo in Sonijo po kobilu na naš vrt na našo priljubljeno klopico v senci lip nad sotesko, od koder se je od krival razgled v gozd in na polje. Sergeja Mihajliča že tri dni ni bilo pri nas, in ta dan pričakovali smo ga tem bolj, ker je nama oskrbnik povedal, da je obetal priti pogledat naše polje. Okoli dveh sva videli, kako je prijezdil na rženo polje. Katija je velela prinesiti breskev in češenj, katere je on tako rad imel, s smehljanjem pogledala je name, naslonila se na klop in zadremala. Jaz sem odložila krivo in košato lipovo vejico s sočnim listjem in lubjem, da je bila moja roka mokra, obmahovala sem ž njo Katijo, nadaljevala čitanje, pa ne prestano prenehavala in pogledovala na poljski pot, po katerem je imel prijezditi. Sonija je iz lubja stare lipe delala lopo za svoje punčice. Dan je bil vroč, brez vetra in soparen, črni oblaki so naraščali in že z jutra se je pripravljalo za nevihto. Jaz sem bila vznemirjena, kakor vselej pred nevihto. Pa popoludne so se oblaki razvlekli in solnce se je pokazalo na jasnom nebuh samo na jednem kraju je včasih za grmelo in blisk je švigal iz debelega oblaka, stojega nad horizontom in zlivajočega se s poljskim

prahom. Kazalo je, da danes, vsaj pri nas ne bode nevihte. Na vidnih mestih pota za vrtom so se ne prestano počasi pomikali škripeči vozovi s snopjem, njim nasproti pa hitro držali prazni vozovi, tresle so se vrvi in videle srajce. Gosti prah ni polegel, in veter ga ni odnesel, temveč stal je med listjem vrtnega drevja. Dalje pri gumni so se slišali isti glasovi, in isti rumeni snopi, ki so se počasi vozili mimo ograje, tam švigli po zraku, in pred mojimi očmi so rasli podolgsti kupi rži, po ostrih vrhih katerih so se gibali mužiki. Dalje na polji so se tudi premikali vozovi, ter videli rumeni snopi, škripanje voz, govorjenje in petje se je čulo iz daljave. Na jednej strani je bilo polje vedno bolj prazno. Na desnej so se videle pisane oblike žensk, ki so snope vezale in vkup sestavljale. Zdalo se mi je, da se je pred mojimi očmi leto menjalo v jesen. Prah in vročina povsod razun našega priljubljenega kraja na vrtu. Na vseh straneh so pa v tem prahu in vročini govorili, šumeli in dvigali se delavci.

Katija je tako sladko smrčala pod batistovim robcem na našej hladnej klopici, sočne črne črešnje so bile pripravljene na krožniku, oblačila najina so bila tako sveža in čista, voda v steklenici se je tako lepo lesketala na soluci in meni je bilo tako dobro.

Da to postavno ni utemeljeno, se umeje samo ob sebi in odveč bi bilo, to s posamičnimi postavnimi točkami dokazovati. Vsak človek, ki je dopolnil 14 let starosti, bo temu pritrdil in natančno dokazovanje ne bi bilo drugačega nego "sove v Atene nositi."

Za nad sodnijo tedaj ni postavnega temelja, da mora pri svojih razsodbah izključljivo nemški jezik rabiti tudi takrat, če so stranke samo slovenske.

Za dejelno sodnijo v Ljubljani pa še tu na videzni zazlog ne govori; ona je pri ustni prizivni obravnavi neposredno s strankami in pričami v dotiki; kaj je ostaje? Govoriti mora, drugače ne gre, no, fiat applicatio.

Oglejmo si pa zdaj natančno zgornji ukaz nad sodnije, da se mora njena razsodba slovenskim strankam utrakvistično intimovati. Mimogredoč bodi omenjeno, da ta instanca vsekdar pozabi, poslati tudi slovensko prestavo nemškemu izvirniku, tako da je sodnik prve instance primoran, če hoče izpolniti povelje, sam prevajati nemški izvirnik. Povelju se zoperstavljati ne kaže; „denu das Gute kommt von Oben“. Če bi mi zdaj hoteli smelo in kategorični trditi, da smatramo ta ukaz, da mora nižji sodnik prevajati izvirneke višjega sodnika, kot postavno neutemeljen, bi se precej odpri predal par. 300 k. p. in o našem članku bi takoj vskliknili: „er ist gewesen“. Adijo ljubča starši in z Bogom Vi tovariši, bi zapeti morali. Toliko vendar nam bo dovoljeno, javno priznati, da smo nevedni; Bog nam grehe odpusti; nevednost ni sramota. Mi ne poznamo postave, vsled katere je višji sodnik tudi prelagatelj izvirnikov višje instance. Vi, gospoda pri nad sodniji, bolj večji poznavatelji postav nego mi, v skritih vaseh, povejte nam, povejte, na podlagu katere postave opirate Vaš ukaz glede prestavljanja nad sodnijskih razsodeb na slovenski jezik.

Ministerijalna jezikovna naredba vender ne nлага nižjemu sodniku, da mora on kostanj za višjega izognja izvleči, druga postava, ki bi to določevala, nam je popolnem neznana; mi se moramo na prsi udariti: „mea culpa“. A damo se radi poučiti; tedaj prosimo ponzo, da nam razjasnite to stvar.

Intimovanje viših naredeb je jako prijetno delo. Naredi se oklep takole: () in v ta oklep se vpiše beseda: describe. Če pa mora nižji sodnik že razum tega prevajati celo razsodbo z razlogi, ki obsega včasi po 2–3 pole na slovenški jezik, to že ni več tako prijeten posel; in tudi tako hitro se izvršiti ne da. Če bi ne bili prepričani, kakor smo v istin, da nad sodnija v Gradci neče ovirati izvršitve naredeb, potem bi morali nolens volens trditi, da bi se nam hotelo dozdevati, da se na tak način ne pospešuje izvršitev ministrskih naredeb, kajti nižji sodnik bo uvidevši, da si s slovenskim uradovanjem podvoji opravilo, ker mora utrakvistično intimovati naredbe nad sodnije in razum tega še sam prevajati te naredbe na svoj jezik, rajši puško v koruzo vrgel in dejal: bom pa rajši nemški uradoval. Za Boga svetega; kdo mu hoče to zamerititi, kdo si upa zarad tega koncem jabolki kamen in ga lučiti vajnj. Roko na srce in ti najiskrenejši roduh slovenski nam povej, ali boš nižjemu uradniku to v zlo jemal? Ali ne mora navzlic takemu postopanju sodnik prve instance govoriti s Horacijem:

Kaj hočem storiti? misila sem, s čim sem zaslužila, da sem tako srečna? Pa kako hočem razširjati srečo? kako in komu oddati sebe in svojo srečo . . .

Solnce je že zašlo za vrhove brezovega drevo reda, prah je polegel po polji, daljava je bila vedno čistejša in svetlejša, ko jo je solnce na pošev obsevalo, oblaki so se popolnem razvlekli, na gumni so se videli trije novi stogi žita in mužiki so lezli z njih. Vozovi z glasnimi krikli pridrdrali so, kakor se je videlo, poslednji pot; ženske z grabljami na ramab in prepasane so se vračale domov, a Sergeja Mihajliča še ni bilo, četudi smo ga davno že videle jezditi sem proti soteski. Pri tej priči se je prikazala v drevoredu z one strani, s katere sem ga najmanj pričakovala, njegova postava (obšel je bil klavec). Z veselim, žarečim obrazom in bitrimi korki šel je k meni, ko se je prej odkril. Ko je zagledal, da Katija spi, ugriznil se je v ustni, zamikal in bližal se po prstih; zapazila sem takoj, da je bil on v tem posebnem razpoloženji brezuzročne veselosti, katero sem jaz tako zelo ljubila na njem, in katero smo imenovali divjo radost. Bil je tak, kakor učenec, ki se je iztrgal učenju; vse njegovo bitje od glave do nog kazalo je zadovoljnost, sreča in otročjo porednost.

(Dalje prih.)

Est modus in rebus, sunt certi denique fines.

Vender mi smo uverjeni, da hoče nad sodnijo lojalno izpolnjevati naredbe tistih oblasti, ki so še višje nego ona, in da se neče upirati tistim gospodom na Dunaji, ki še več vedo, nego ona. Znamo si razjasniti to protivje mej voljo in dejanjem, teorijo in praksu; pa govoriti ne smemo; dovoljeno nam je le mislit; dovoljeno nam bode tudi izreči na kak način se to protvje odstrani: drugače ne bo šlo, nego da se prične reformacija, radikalna reformacija najprej in capite, potem in membris.

Če je ta ukaz, da mora nižji uradnik prevajati naredbe višjega na slovenski jezik, postavno utemeljen, potem mora konsekventno tudi dejelna kot prizivna sodnija v Ljubljani okrajnim sodnijam naročevati, naj prevajajo prizivne razsodbe na slovenski jezik; saj velja v Ljubljani ista postava kakor v Gradi. No gospoda kakor perspektiva se odpre s tem za delokrog prvih instanc! Ali se je premisli, kake praktične nasledke ima tako postopanje za uradno poslovanje prvih instanc? Ali se je jemalo v poštev, za koliko odstotkov se pomnoži tvar na opravka ne samo za konceptno, nego tudi za manipulantno osobje? Ali se je preudarilo, kako slabim imajo slovenski uradniki ceteris paribus v primeri z uradniki, ki služujejo na gornjem Štajerskem, Solnograškem itd.? Ali ni statističnih dat, da bi se preračunilo, koliko ekshibitnih števil, koliko pravduh razprav, koliko mrotulovanih pravd, koliko zapuščinskih razprav, koliko zemljışčno-knjižnih komadov, koliko kazenskih preiskav, koliko kazenskih obravnav, koliko zashišanj prič itd. pride poprek na jedno konceptno moč rešiti? Če se to ni storilo, zakaj se je to opustilo? Če se je storilo, zakaj se ni razjavil rezultat da stoji uradnik na Slovenskem za toli in toli odstotkov na boljem glede tvarine, ki jo mora rešiti proti uradniku nr. Nemškem in da je tedaj v stanu, se s prelaganjem viših naredeb pečati? Če se je pa našel rezultat, da slovenski uradnik glede množine poslovnega dela ni nič na boljšem nego nemški uradnik, zakaj pa se mu nлага še breme prestavljanja? Mari se ne napenja struna preveč? Mari se ne obremenjuje ultra vires? Mi mislimo tako: sodnik prve instance in sodnik druge instance morata imeti isto znanje dejanskih razmer, katere subsumujeta pod postavo; v jezikovno mešanih kraji morata imeti obadvaj tudi iste jezikovne sposobnosti, povsod pa mora sodnik druge instance prekositi sodnika prve vrste, kar se tiče znanja postav, kar se tiče splošne juridične izomike. Če bi pri nas to velhalo, potem ne bi bilo treba, da morajo sodniki prve instance prevzeti nalogu prestavljalca za višega sodnika. Rosenkranz in Gildemstern odgovarjata Hamletu na vprašanje, kako se še počutita rekoč: kukma na kapici sreče nesva, pa tudi ne njeni podplati. Če pa mi primerjamo zvanje slovenštine pri sodnikih prve instance in druge instance, moramo reči, da se bližajo prvi bolj kapici, drugi bolj podplatom ali vsaj spodujim delom našega domačega jezika.

Zdaj pa slišimo nekega pogumneža in srčneža ugovarjati: zakaj pa sodnik prve instance ne remonstruje v posamičnem slučaju proti tej ulogi prestavljalca? Zakaj se ne gane? Fortes fortuna adjuvat. Stranka ima pravico pritožbe. Ali je sodniku vsak pravni pripomoček odrečen? Ali zanj ne veljajo instance? Mi mu odgovarjam: bratec, to je čisto drugače; mi bi že v tem ali unem slučaju se pritožili; ali „vestigia terrent“. Poznamo nekega moža, ki se je proti jednakemu postopanju pritožil? kaj se stori? Deli so ga v disciplinarno preiskavo; njegovo postopanje je bilo ozigosano kot flagrantna insubordinacija. Bil je kazensko prestavljen na lastne stroške iz lepe dolenske strani na gola kraška tla.

Burja naj hladni
Njegovo vročo kri.

Ne vemo ali mu jo je že popolnem ohladila; pa tudi tega še nesmo slišali, da so možu do zadnje pičice dokazali, da je bil stvarno v krivici. Uradniku so usta zaprta; če jih odpre v takem slučaju, je zakrivil insubordinajo in gorje mu. Vsak uradnik, ki ne brepeni po glorijoli narodnega mučeništva, bo s čutom resignacije pri sebi dejal:

„Slep je, kdor se s tem ukvarja
Kranjec moj mu osle keže.“

Neso pa usta zaprta našim poslancem. Če se ti sprehajajo po krasnih koridorih ter prijazno kramljajo z sekcijskimi načelniki, če stiskajo kordijalno roko tej ali onej ekscelenci — ne bi bila tu prilika, kako besedico črniti o teh stvareh? Lehko se bo, če se v tej zadevi nič ne stori, ukoreninilo prepri-

čanje, da pri takih razmerah veljajo besede: quidquid delirant reges, plectuntur Achivi. No, gospodje državni poslanci! če pridete na Dunaj in se boste tam prijetno zabavali z visokimi gospodi — pa pišite kaj z Duraja. † Nominis † signum †

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. novembra.

Delegacije so že končale svoje delo. Avstrijska delegacija je že minuli teden viadov dovolila vse za evane svote, ogerska je pa včeraj dovolila potrebščine za vnanje ministerstvo, druge stvari je pa že bila prej rešila. Danes bode konec.

Vlada je že zgotovila budget, kateri se bode predložil **državnemu zboru**. Češki listi izražajo nado, da bode v tem zasedanju vlada spomnila se interesov nemških narodov avstrijskih. Iznej želj, avtonomističnih poslancev se jih je namreč do zdaj le malo spočnilo. Mi pa tudi od tega zasedanja nič ne pričakujemo za našo narodnost, kajti le predobro smo se preverili, da v višjih krogih manjka dobrohotnosti nasproti Slovencem, našim poslancem pa potrebne odločnosti. — Kakor „Politik“ poroča, bode vlada zahtevala od državnega zobra precejšnje vsote za česko transverzalko. Pomenljivo je to, čim bolj se bliža zasedanje državnega zobra, tem bolj se krči število predlog, ki jih bode rešili v tem zasedanju. Nedavno smo poročali, da civilni pravni red, kazenski zakon, odpis gališkega zemljiško-odveznega dolga več ne priejo na vrsto, sedaj se pa poroča, da se mu tudi ne bode predložila predloga o regulovanju galiških rek in severno žleziško vprašanje. Vse to bode počakalo družega državnega zobra.

Mej vojaki na **Moravskem** so se začele širiti socialistične tiskovine. V Olomuci je v ženjskej vojašnici bila preiskava in našli so pri več vojakih, zlasti podčastnikih, takih tiskovin.

V **Solnogradu** se je osnovalo društvo za osnovo in vzdrževanje katoliškega vseučilišča. Pravila društva so že potrjena. Konstituvalo se bode še to leto. Iz tega bi se dalo sklepati, da vlada ne bode nasprotovala osnovi tacega vseučilišča, če tudi bode precej spremeniilo način višjega izobraževanja. Ali bi tudi sedaj ne bilo umestno, da se zoper sproži vprašanje o ustanovi pravne akademije v Ljubljani, ali pa da se vsaj ustanové slovenske stolice na kakem avstrijskem vseučilišču. Ker pa nemamo pričakovati, da bi nam vlada k temu pripomogla, bilo bi dobro, da bi se pri nas osnovalo tako društvo, kakor v Solnogradu, in njega namen naj bi bil nabirati sredstva za osnovo slovenskih stolic. Pomagati si bodo morali sami, ko vidimo, da ima vlada le lepe obljube za nas.

Vnanje države.

V **francoskej** zbornici se je v soboto začela budgetna debata. Poslanec Amagat je kritikoval finančno politiko vlade v tako dolgem govoru. Včeraj se je debata nadaljevala.

Včeraj se je otvorila novovoljena **holandska** zbornica. Prestolni govor naznana, da se bode zbornici predložil zakon o regentstvu. To zasedanje bode baš zaradi tega zakona posebne važnosti.

Bismarck je v nagovoru, s katerim je otvoril **afrško** konferenco, omenil treh glavnih zadev, ki se imajo urediti, svobodne trgovine ob Congu, mejnarske uredbe ladjeplovbe po Congu in Nigrju in način, po katerem se morejo v teh krajih zakonito pridobiti ozemlja. Konferenca je sklenila, da bodo njen posvetovanja tajna. Danes ima drugo sejo. Trajala bode konferenca neki tri tedne.

V četrtek se je predložila **angleškej** zgornej zbornici volilna reforma in takoj rešila se v prvem branji. Drugo branje se začne danes. Vlada se je, kakor poročajo listi, sporazumela z zgornjo zbornico, da bode vsprijela volilno reformo. Ker so iz Sudana prišla ugodna poročila za vlado, so se konservativci premisli, kajti spoznali so, da bi upor jih morda več škodoval, kakor koristil. Z vnanjo politiko bi sedaj ne mogli agitovati pri volitvah, upor volilni reformi bi pa le spodkopal njih zaupanje pri narodu.

Francosko-kitajska pogajanja sedaj še ne obetajo nikakega vspeha. Zato hočejo Francozi sedaj vse sile obrniti proti Formozi, da si prisvoje ta otok. S tem se nadajojo prisiliti Kitaj, da izprazni Tonking.

Dopisi.

Iz **Krškega** 17. novembra. [Izv. dop.] Včeraj je bil v Leskovci občni zbor tukajšnje kmetijske podružnice. Sešlo se je v šoli nad 100 kmetov, a udov kmetijske družbe malo. Od teh smo opazili le največ učiteljev in duhovnikov. Zborovanje je otvoril predsednik kmetij, podružnice, č. g. dekan E. Poljak ter priporočil točke dnevnega reda v pozorno poslušanje. O posojilnicah je govoril šolski ravnatelj g. Lapajne. Njegovim razpravam so kmetje pritrjevali in željo izraževali, da bi se posojilnica tudi res pri nas ustanovila. — Kmetijsko družbo in podružnico je priporočal mešč. učitelj g. Seidl v ta namen, da bi si podružnica

kupila razne kmetijske stroje in jih svojim udom posojevala. Na njegov govor so se pričeli nekateri kmetje oglašati za pristop. Po preilogu g. Lapajne ta so se v odbor kmetijske podružnice volili gg.: E. Poljak, kanonik v Leskovci, kot predsednik, Fr. Grivec, kaplan v Leskovci, I. Knavev, vikar v Krškem, I. Medic, nadučitelj in J. Čepuder, učitelj v Leskovci.

Iz Varšave 13. novembra. (Izv. dop.) Zadnje čase pričeli so se tudi naši bratje Poljaki nekoliko bolj brigati za napredok i omiku prostega naroda. Uvideili so pač, kako potrebna je literatura narodna — literatura ljudova — kakor oni pravijo. Vendar pak stvore v tej zadevi v resnici jako malo. Knjige, namenjene prostemu ljudstvu, ki se pač časoma tu i tam tiskajo, večinoma nikakor ne dosežejo svojega namena; njih dub, slog, pisava, da muogorati celo vsebina ni po tem, da bi se spisi priljubili in prikupili narodu, ter mu bili v duževno hrano. O takem zavodu pak, kakor je naša „družba sv. Mohorja“, ni duha ni sluga in ga tudi kmalu ne bode, vsaj po sedanjih okoliščinah ne.

Pač more biti Slovenec ponosen na našo slavno družbo; po pravici rečem slavna, vsaj jo poznajo sedaj i govore o njej častjo vsi slovanski narodi.

Jakim spoštovanjem piše o tem našem zavodu „Pravda“, izvrsten političen i literaren poljsk list, izhajajoč v Varšavi, v svojej predzadnjem številki! List prinaša zanimiv članek: „pregled slovanski“, kjer popisuje S. R. mej druzim spretum svojim peresom delovanje „družbe sv. Mohorja“.

Pisatelj govori o važnosti prostonarodnega slovstva sploh, razлага živimi besedami jega korist in potrebo, ter vabi i prosi svoje rojake k delu na tem imenitnem in hvaležnem polju, ki je v Poljakh še tako neobdelano.

Natanko in resnično opisuje delovanje in vse zadeve naše „družbe“, toži britko, da Poljaki še nič podobnega nemajo, ter stavljajo svojim rojkom v izgled Slovence, kateri, broječ okolo 1.200 000 duš, imajo narodno literarno društvo, ki šteje 28.202 člana, mej katerimi nahajamo jedva 10% t. z. inteligencije, a drugi udje — prosti narod. Vsaj je pa tudi res velik razloček mej našim prostim ljudstvom in poljskim. Pisatelj poveličuje „družbo sv. Mohorja“, ki daje svojim udom za 1 gld. letnega doneska po 6 dobrih knjig na leto, ter pošilja tako leto za letom kacih 170.000 knjig do slovenskih koč. Letošnje družbine knjige vse navaja in dodaje potrebno razlogo. Osobito mu ugaja „Občna zgodbina“ in „Slovenski pravnik“, dela, kakoršnih nema poljska narodna literatura, še kaj podobnega ne. Pisatelj naglaša, da ta družba ni kaka religijna, temveč „towarzystwo oświaty“ (drživo izobraževanja), ki izdaje izvrstne popularne knjige, ter prinaša tako neprecenljivo korist narodu slovenskemu. Pisatelj S. R., poln simpatij do bratov mu Slovencev, pravi: „jako wyraz uznania i zazdrości (zavisti), sile (pošljem) ku Alpom stowiańskim zyczenie (željo): Najživi, naj raste, naj cvete družba sv. Mohorja, čast in ponos narodu slovenskemu!“

Svoj spis pak končuje z obljubo, da bode še kaj več povedal o nas, rekoč: „do tego dzielnego ludu powróćę jeszcze w listach następnych.“

Tako prodira slava naše „družbe“ na daljni sever, ter pripoveduje našim bratom, da mali slovenski narod, daleč tam na jugu, ne životari, temveč živi in čvrsto in vztrajno deluje, ter stoji neustrašljiv na skrajnem braniku slovanstva.

Dobro je, da osobito jako domisljivi bratje Poljaki kaj poštenega o nas zvedo, kateri imajo, kakor vem po lastnem in dobrem prepričanju, precej malenkostne pojme o izobraževalnem gibanji slovenskega naroda in to posebno še ruski Poljaki. Cuditi se mora človek nevednosti, katera ga objame, če se v družbi sicer jako izobraženih tukajcev govoriti o Jugoslovenih i posebno o malem slovenskem narodu. (Seveda „exceptio non firmat regulam“.) Uzroki temu so razni; a o tem danes govoriti, ni moj namen.

Prinaša nam torej, kakor sem povedal, naša „družba“ severnih bratov slavo, družba, ki stvori toliko za naš narod, krepi sveto stvar, kateri bi moral vsak rojak posvetiti vse svoje moči. Mohorjeva družba daje naši mili domovini neprecenljive koristi! Vsaj je uprav nam Slovencem nekaljeni, pravi čut našodnosti, prepričano, da navdušeno narodno mišljenje v resnici tako potrebo, ko ribi vode, da si obranimo svoje najdražje svetinje in se obranimo utopa v tujstvu, ki nam tako strašno preti. In baš naša „družba“ ima v tej zadevi prav velike zasluge. Koliko stori ona za našo narodnost, de-

lujoč na tihem, a plodonosno in uspešno po svojih knjigah, po katerih obdeluje um in srce našega naroda, ter pripravlja sprejemu upliva drugih budnikov in voditeljev.

Da se prikaže mej možmi, katerim je narod zaupal, tak, ki je to zaupanje oskrnil ter dela pod odejo narodovega blagorja polagomo, rafinovano in s časom seveda uspešno v našo propast, temu se ni toli čuditi; a čuditi se moramo, pravim, da je imel tak človek včasih celo večino naših narodovih zastopnikov na svojem povodcu, ki votujejo 600 gld. v zlajšek po temčevanju našega naroda in tako uprav počasno podirajo, kar naša družba trudem mej narodom zida. Žalostno je pač, da ne spoznajo o pravem času ljudij, o katerih pravi Voltaire, da jim biva v očesu nebo, a v srcu peklenšk ogenj.

F. H.

Domače stvari.

— (Knežoškof dr. Misija) bode v 8. dan decembra v stolnej cerkvi intronizovan.

— (Vodovodni odsek) mesta Ljubljanskega izvolil je v tehnični pododsek gg.: Odbornike: I. Hribar-ja, Žužeka, Tomeka in veščake: naduženčra E. Eperta, profesorja Senekoviča, inženčra Novaka, Hraskega, Duffe-ja in Hanuša. Pododsek ta naročil je inženjeru g. Víku, da prešče studence v okolici mesta in o tem poroča. To poročilo bode podlaga daljnemu delovanju. Inženér Vík je svoje delo že pričel.

— (Prvi letoski Sokolski „jour-fixe“) bode prihodno soboto dné 22. t. m. v Čitalnični restavraciji. — Program bode tako zanimiv in obširen. Rediteljstvo sta prevzela gg. Srečko Noll in Srečko Magolč.

— (Slovensko gledališče.) Včerajšnja predstava bila je le pičlo obiskana, menda deloma zaradi tega, ker je bila na programu zastarela in mnogokrat že predstavljena burka: „Dva gospoda pa jeden sluga“, ki vrbu tega sama na sebi nema veliko vrednosti. Kljub temu pa bi bili pričakovali več občinstva, ker je druga igra „Doktor Rob-n“ razmerno prav dobra in ker v njej g. Kocél predstavlja slavnega angleškega glumača Garricka tako izbornno, da se kaj jednacega v Ljubljani ne vidi vsak dan. Gospica Zvonarjeva (Marija), ki jako vspešno napreduje, in se sme že zdaj pritevati odličnejšim našim diletantkam, je svojo teško ulogo prav dobro izpeljala. Gg. Slavko in Notranjski in g. Lavoslava so povoljno sodelovali, da se je igra „Doktor Rob-n“ v splošno zadovoljnost zvršila. — V burki „Dva gospoda in jeden sluga“ nastopili so: gospica Zvonarjeva, gg. Danilo, Perdan, Šturm ml, in gospca Urbančeva. A v tej igri ni šlo vse popolnem gladko, nekoliko se je pretiralo in motilo je poslušalce prepogosto koketovanje — s šepetljcem.

— (Mrvoud) zadel je preteklo soboto gosp. viteza Gariboldija, profesorja in šolskega nadzornika. Otrplila mu je baje leva noga.

— (Sneg) začel je naletavati danes, menda iz gole hudočnosti, ker je Lajbaherica včeraj proročovala, da se nam je nadejati še nekoliko dnege lepega vremena.

— (Včerajšnji veliki somenj) je bil v obče še precej dobro obiskovan, akoravno ne tako kakor druga leta. Lepo jesensko vreme privabilo je veliko kupcev, kateri so večinoma kupovali in tudi pokupili le govejo živilo. Konj se je malo prigralo in lepega konja se je težko dobilo, sploh je bil pa prav mlačen ves promet na konjskem semnjišči, ker tujih kupcev ni bilo. Na somenj postavilo se je razen prašičev 1340 komadov živine, in sicer: 295 konj, 525 krav, 470 volov in 50 telet. Prigralo se je tudi na semnjišče nad 150 prašičev, katerih cena je sedaj jako nizka: 18—21 novcev stari funt. Največ goveje živine kupili so Labi in Tirolci. — Mestni magistrat je dal sedaj lepo urejeno konjsko semnjišče tudi nasaditi z drevesi tako, da bode v teku časa kaj lepa senca.

— (Delavnica) za impregniranje brzjavnih drogov bode se ustanovila na dolenskej cesti blizu graščine Rakovnika. Zasluga v tej zadevi gre gosp. odborniku Tomeku, ki je s tem naklonil precej zaslužka tamkaj stanujočim delavcem.

— (Za živinsko napajališče) v Drskavi v okraji Postojinskem dalo je poljedeljsko ministerstvo 100 gld. podpore.

— (Književna naznanila.) Knjiga „Politična in kulturna zgodovina štajerskih

Slovencev“ je ravnokar dotiskana in zdaj se veže v prav elegantne platnice. Radi tega moral sem ceno za 20 kr. zvišati. P. n. naročniki mi najbolje ustrežejo, ako mi naročnino in poštnino (v skupnem znesku 1 gld. 30 kr.) po nakaznici posljejo. V Krškem 16. nov. 1884. J. Lapajne, pisatelj in založnik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 18. nov. Včeraj v „Meščanskej besedi“ jako mnogobrojno obiskovana zabava na korist slovenskemu „Narodnemu domu“.

Dunaj 18. novembra. V pravdi viteza Schönererja proti „Tagblattu“ zaradi razdaljenja časti priznali so porotniki krivdo obtožencev, glede urednika Hahna jednoglasno, glede Szepsa jih je glasovalo 10 z „da“, 2 pa „ne“. Oba obtoženca obsojena na zapor na štiri tedne, 60 goldinarjev izgube na kavciji in objavo obsodbe v listu.

Budimpešta 18. novembra. Ogerska delegacija je vsprejela budget za vnanje stvari. Predsednik odseku sedmorice je objavil, da v jednacih ukrepih obeh delegacij ni nobene razlike.

Rim 18. novembra. Govori se, da bode kanonik Dorzewski s posebnim papeževim pismom (breve) imenovan naslednikom Ledochowskega v Poznanju.

Pariz 17. novembra. Včeraj jih je 49, danes od polunoči do 6. ure zvečer 20 za kolero umrlo.

Madrid 17. novembra. V Beniopi (Valencia) jih je 9 za kolero umrlo.

Razne vesti.

* (Črnogora) ima sedaj mej vsemi evropskimi državami najboljši revolver za svoje vojake. Vsprijela je namreč Gasserja revolver, a s to premembo, da so revolverji, ki se izdelujejo za Črno-goro, nekoliko centimetrov daljši. Pred nekoliko dnevi poskušali so na Dunaji take revolverje, in prepričali se, da na 150 korakov prav dobro neso.

* (Koliko časopisov izhaja po večjih mestih.) V Londonu, kjer živi 4 milijone prebivalcev, izhaja zdaj 2000 časopisov in od teh se tiska na leto 10 170 milijonov izvodov. Pariz z 2 milijonom duš ima 1553 listov izhajajočih v 1100 mil. iztisih na leto. Novi York in Brooklyn (1½ mil. duš) izdajata po 537 listov z 516 mil. iztisov na leto. Druga večja mesta imajo n. pr.: Berlin 536, Dunaj 482, Madrid 253, Bruselj 233, Rim 213, Petrograd (s 700 000 prebivalci) 183 in Moskva (s 600 000 prebivalci) 57 časopsov.

* (Nemiri v Perziji.) Kakor se 11. t. m. brzjavljiva iz Teherana, upri so se prebivalci okraja Karadagh, umoriti guvernerja (deželnega poglavarja) in oropali več armenskih vasij. Mnogo prebivalcev iz teh vasij je iskalno pomoči na ruskej zemlji. Mužaffer ed Dža, perzijski prestolonaslednik in guverner v Azerbajjanu odpotoval je 8. t. m. iz Tabariza v Haradagh, da napravi red.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrino v mm.
17. nov.	7. zjutraj	739-738 mm.	— 0·8°C	sl. szh.	jas.	
	2. pop.	738-50 mm.	+ 4·2°C	sl. vzh.	obl.	0·00 mm.
	9. zvečer	738-20 mm.	+ 1·8°C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura + 1·7°, za 1·7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 18. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 30 kr.
Štebrna renta	82 , 65
Zlata renta	104 , 05
5% marečna renta	96 , 50
Akcije narodne banke	872 —
Kreditne akcije	293 , 90
London	123 —
Srebro	— —
Napol.	9 , 74
C. kr. cekini	5 , 78
Nemške marke	60 , 15
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	104 , 05
Ogrska zlata renta 6%	123 , 50
" papirna renta 5%	94 , 15
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	89 , 50
Dunava reg. srečke 5%	104 , 50
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi	116 , 20
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	122 , 25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	109 , 60
Kreditne srečke	105 , 40
100 gld.	178 , 75

Rudolfove srečke 10 gld. 18 gld. 25 kr.
Akcije anglo-avstr. banke 120 * 105 * 50 *
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . . . 212 * 50 *

Zahvala.

Vsem onim, ki so nepozabljivemu očetu, oziroma soprogu

ADOLFU STAMPFL-u
zadnjo čast skazali, izreka svojo iskreno zahvalo
(747) žalujoča rodbina.

Vinska dražba

pri

Veliki Nedelji.

Dne 26. novembra t. l. proda se po dražbi **230 hektolitrov** pozno branega graščinskega in samostanskega

vinskega mošta

lastnega pridelka v graščinskih kletih pri **Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem** pri jednako imenovanej železniški postaji deloma v sodih, deloma brez njih, na **štotine** proti gotovemu plačilu.

Tudi se bo prodalo več **vina 1881.**

Ieta tudi lastnega pridelka.

Dražba se začne po prihodu osebnega vlaka ob **11. uri dopoludne.**

Oskrbništvo komende nemškega vitežkega reda, v Veliki Nedelji, 16. novembra 1884.

(743—1) Jan. Kimmel.

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Surrey“, 4200 ton, okoli 30. dne novembra. Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.** Potniki naj se obrnejo na (697—13)

J. TERKUILE,
generalnega pasażnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglajen**, generalnega agenta v Trstu.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarovane, ima se to zdravilo po dr. Maliči smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliči

je odločno najboljše zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v krizi ter živeih, oteklini, otrple ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stojecem znamenjem; 1 steklenica 50 kr.; pravega prodaje samo lekarna „pri samorogu“ JUL. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu JUL. pl. TRNKOCZY-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinskej bolezni na nogi silno trpeli in razna domaća zdravila brezvsečno rabilii. Ko je pa bolezen ćedalje hujša prihajala in že več dñi neso mogli stopiti na nogo, spomnili se na Vaš dr. Maličev protinski etet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročili. In res, imel je edovit vspeh, da so se po kratkej rabi tega zdravila oprostili mučenih bolečin. S popolnim prepricanjem priznavam torej dr. Maličev protinski etet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaknej bolezni priporočam. — Vaše blagorodnosti pa izrekam najprisrenejšo zahvalo, z vsemi spoštovanjem udani

Fran Jug.

(702—3) posestnik v Šmariji p. Celji.

Naročila z dežele izvrši se takoj v lekarni „pri samorogu“

JUL. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Akviziterja

za Kranjsko in Spodnje Štajersko **takov vsprejme v službo pod ugodnimi pogoji in proti stalni plači** renomirana zavarovalnica za egenj in za življenje. Pouzdne pod naslovom: „**Potovalni zastopnik**“, **Ljubljana, poste restante.** (748—1)

Pijanstvo v vseh stadijah ozdravi po desetletnej praksi realno in vestno, tudi ne da bi dotični prej vedel, z jamstvom **TH. KONETZKY**, Berlin, Brunnenstrasse 53, izumitelj radikalnega zdravljenja in specijalist za trpeče za pijanstvom. Uradno poverjena zahvalna pisma, ki potrjujejo upliv tega nedosegljivega sredstva nasproti sredstvom raznih ponarjalcev, zastonj. (686—4)

Takoj prežene vse merčese.
BLATTOLYTH, — Za uspeh se jamči.

jedino sredstvo, s katerim se prežen šurki, prešički, hrošči, mravje itd., do sedaj nepresegljivega upliva. 1 pušča 50 kr., pat. razprševalac 50 kr.

NECROLIN, zoper stenice, bolhe in mle. 1 steklenica 50 kr. — **MUROLYTH**, sredstvo za zatiranje podgane in miši. Ni strup in umori samo podgane in miši. 1 pušča 50 kr. V kolicih pod 1 gld. se ne razpoljuja. Dobiva se skoro v vseh lekarnah in prodajalcih.

Glavna zalog za razpoljiljanje: (714—2)
E. SOXHLET v Retz-u (Spodnja Avstrija).

Tuci:
dne 17. novembra.
Pri **Sloani**: Habiger,
Janker z Dunaja. — Jereb
iz Javorja. — Dollar iz
Krškega. — Schwarz, Mi-
ler z Dunaja. —
Pri **Maieti**: Henk
z Dunaja. — Smokvina iz
Trsta. — Braun z Dunaja.
pl. Langer iz Celovca.
— Schnettz iz Trsta. —
Knauss iz Grada.

VIZITNICE
v elegantnej obliki priporoča po ceni
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, němajo te pastilje **nič škodljivega v sebi; najuspešnejše** se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v možjih in ženskih bolezni; čistijo kri in lehko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pise so odlikovane s tako častnim pišmom **deornega svetnika Pitra.**

Jedna skatlica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatlic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (6:0—3)

Svarjenje! Vsaka skatlica, ki nema firmo: **Apotheke zum heiligen Leopold** in na zadnjem strani nase varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naje ne se kupuje.

Positi se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, ne upišega att celo skodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, imajo na zavitku ter navdihu za rabo poleg stojeci podpis.

Glavna zalog na Dunaju: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse. Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franko jeden zavitek.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

500000
mark

kot največji dobitek v najsrečnejšem slučaju ponuja velika od Hamburške države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. à mark	300000
1 dobit. à mark	200000
2 dobit. à mark	100000
1 dobit. à mark	90000
1 dobit. à mark	80000
2 dobit. à mark	70000
1 dobit. à mark	60000
2 dobit. à mark	50000
1 dobit. à mark	30000
5 dobit. à mark	20000
3 dobit. à mark	15000
26 dobit. à mark	10000
56 dobit. à mark	5000
106 dobit. à mark	3000
253 dobit. à mark	2000
6 dobit. à mark	1500
515 dobit. à mark	1000
1036 dobit. à mark	500
29020 dobit. à mark	145
19463 dobit. à mark	200, 150,
124, 100, 94, 67, 40, 20,	

Vkupe 50.500 dobitkov in poleg tega še jedna premja pride v sedmih razredih gotovo do odločitve.

Najnovješča velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **100.000 srečk**, od katerih se bode **50.500 srečk**, tedaj več kakor polovica, v sedmih razredih sucesivno izrabalo; za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,290.100 mark.

Zaradi mnogih velikih dobitkov, kateri se bodo izrabali, kakor tudi zaradi največje mogoče garantije za izplačanje dobitkov, je ta loterija jako priljubljena. To vodi po določbah načrta posebna za to nastavljena generalna direkcija in vse podjetje nadzoruje država.

Posebna prednost te denarne loterije je, da se vseh 50.500 dobitkov že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih getovo izrabira.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena obema podpisanim trgovskima hišama in vsak, kdo jih hoče kupiti, naj se neposredno na nje obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročiti pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovceh ali poštini markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrši tudi proti poštnemu povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. **3.50.**

1 polovica originalne srečke av. v. gld. **1.75.**

1 četrtina originalne srečke av. v. gld. **.90.**

Vsek dobit originalno srečko z državnim grbom v roke in ob jednem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi natanko razdelitev dobitkov, čas žrebanja, uloge različnih razredov. Takoj po žrebanji dobi vsak udeležene uradno, utisnenim državnim grbom listo dobitkov, katera razločno navaja številke, ki so zadele. Do bitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jasnom. Ko bi kakemu kupcu srečki proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajavajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsto povrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastonj pošljajo na ogled. Ker pričakujemo k temu novemu žrebanju mnogobrojnih naročil, tedaj prosimo, da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, tajsta kolikor mogoče hitro, vsekakso pa pred

1. decembrom 1884

doposlati direktno na jednega podpisanih glavnih loterijskih bureau.

M. STEIN, VALENTIN & C.,

Steinweg 5, Königstrasse 36—38,

HAMBURG. HAMBURG.

Vsek ima pri nas to prednost, da dobi originalne srečke neposredno brez vsakega posredovanja manjših prodajalcev, potem dobi ne le v najkrajšem času po srečkanji, ne da bi zahteval, uradno listino o dobitku dopolnilo, temveč tudi originalne srečke vselej po načrtu določenih cenah brez vsakega pribitka.